

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van JA21 over vergunning beweiden natuurvee Oostvaardersplassen, ingediend op 3 juni 2022, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 12 juli 2022 (2980533).

1. *Is het college bekend met het artikel¹ "Het Hof is duidelijk: natuurvee moet op stal"? In het artikel staat een referentie naar de conclusie van Advocaat-Generaal (A-G) J. Kokott van 25 juli 2018, Gevoegde zaken C293/17 en C294/17, overweging 125; 126 en 127.*

Antwoord: Het college heeft kennis genomen van het betreffende artikel.

2. *Is het college bekend met deze overwegingen uit de gevoegde zaken C293/17 en C294/17, overweging 125; 126 en 127?*

In het artikel stelt de expert Nico Gerrits het volgende:

"Leidend bij een passende beoordeling moet, ingevolge de Habitatrichtlijn en daaraan gerelateerde jurisprudentie van het HvJ-EU, zijn de vraag of een project significant negatieve effecten kan hebben op de kwaliteit van de habitattypen die de aanleiding zijn geweest voor de selectie van het gebied onder Natura2000 en daarmee op hun instandhoudingsdoelstellingen. Leidend bij een passende beoordeling, zoals Nederland die vereist, is of de drempelwaarde voor stikstofdepositie op alle in het gebied aanwezige habitattypen met meer of minder dan 0,05 (of zelfs 0,005) mol/ha.jr wordt overschreden."

Antwoord: Ja, het college is bekend met de genoemde overwegingen uit de conclusie van de Advocaat-Generaal.

3. *Hoe kijkt het college naar dit standpunt? Deelt zij dit standpunt of heeft het college een enigszins afwijkend standpunt?*

Antwoord: Het citaat uit het artikel bestaat uit twee delen. De eerste zin kan beschouwd worden als een samenvatting van artikel 6, derde lid van de Habitatrichtlijn, dat in de Nederlandse wet is geïmplementeerd. Het college verwijst hiervoor naar de tekst van artikel 2.7, tweede lid en 2.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Het tweede deel gaat over de wijze waarop een passende beoordeling moet worden uitgevoerd. In een passende beoordeling voor een project waarbij stikstofdepositie een rol speelt, moet gekeken worden of sprake is van een projecteffect op daarvoor gevoelige kwalificerende habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende soorten in een voor stikstof gevoelig Natura 2000-gebied. Daarbij speelt de in het citaat genoemde 'drempelwaarde' een rol. Echter, niet iedere toename aan stikstofdepositie op daarvoor gevoelige kwalificerende habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende soorten is per definitie een (potentieel) significant negatief effect. Als de kritische depositiewaarde (KDW) van het betreffende habitatype en/of leefgebied van een soort niet wordt overschreden of als dit wel het geval is maar stikstofdepositie aantoonbaar geen knelpunt vormt, dan kunnen significante gevolgen - soms zelfs op voorhand - met zekerheid worden uitgesloten.

4. *Verder beargumenteerd de expert Nico Gerrits in het artikel van Foodlog het volgende:*

"De consequenties van het inrichten van een weide en het daarin loslaten van vee gaan echter in de optiek van de A-G helemaal niet over wat er op bestaand agrarisch grasland gebeurt, maar over beweiding in Natura2000 gebieden.

Het gevolg van het Arrest is dan ook verrassend. Wie het arrest serieus neemt, moet concluderen dat per onmiddellijke ingang alle grote grazers uit de Natura2000 gebieden verwijderd moeten worden."

Deelt het college het standpunt van de A-G? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Het college deelt het standpunt van de Advocaat-Generaal, maar niet de uitleg die dhr. Gerrits daar aan geeft in het artikel van Foodlog. De Advocaat-Generaal geeft in haar advies aan dat beweiding naast stikstofeffecten, ook andere effecten op een speciale beschermingszone (Natura 2000-gebied) kan hebben, zoals effecten van overbegrazing. Dat is op zichzelf genomen juist en het is logisch dat andere effecten dan stikstofdepositie met name aan de orde kunnen zijn bij beweiding in een Natura 2000-gebied.

De advocaat Generaal zegt niet dat je geen stikstofeffecten hoeft te beoordelen vanuit agrarisch gebied buiten Natura-2000 gebieden. Dit tot relatie tot externe werking.

5. Deelt het college het standpunt van de expert Nico Gerrits dat het een consequentie zal moeten zijn dat alle grote grazers uit Natura2000 gebieden verwijderd moeten worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, dit standpunt deelt het college niet. Er zijn meerdere aspecten van belang om te kunnen bepalen of sprake is van vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming. De vergunningplicht van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming geldt bijvoorbeeld alleen voor projecten en niet voor andere handelingen. Daarnaast geldt de vergunningplicht niet voor projecten die verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied en ook niet voor projecten die geen significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Dit maakt dat niet generiek kan worden gesteld dat het loslaten van vee in een gebied vergunningplichtig is, en dus ook niet dat een consequentie van het arrest van het Hof van Justitie is dat alle grote grazers uit de Natura 2000-gebieden moeten worden verwijderd.

6. Is het college van mening dat beweiden een aparte vergunning vereist?

Antwoord: Provincies hanteren als uitgangspunt dat in beginsel geen Wnb-vergunningplicht geldt voor beweiden. Dit is overeenkomstig de bestuurlijke afspraken naar aanleiding van het advies van de commissie Remkes over beweiden. De commissie Remkes redeneert dat er bij het weiden van vee meestal geen hogere depositie is dan is toegestaan op basis van stalemissies in een Wnb toestemming. Mogelijk zijn er situaties waarbij toch sprake kan zijn van een vergunningplicht voor beweiden, maar vooralsnog gaan we er vanuit dat dit in de meeste gevallen niet aan de orde is.

7. Denkt het college dat indien de rechtspraak standvastig zal blijven in de uitspraak van Rechtbank Overijssel² op 11 mei 2022 omtrent de 29 zaken tegen de provincie Overijssel en beweiden en bemesten vergunningsplichtig zal worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De mogelijkheid dat vergunningplicht gaat gelden voor beweiding kan niet worden uitgesloten, dat zal verdere jurisprudentie op dit punt moeten uitwijzen. Overigens heeft de rechtbank Overijssel niet geoordeeld dat het weiden van vee en het bemesten van gronden per definitie vergunningplichtig is, maar uitsluitend dat GS van Overijssel onvoldoende duidelijk hebben gemaakt dat dit in de aan de orde zijnde concrete gevallen niet zo is.

8. De volgende vragen hebben betrekking de brief van Stichting Annemieke en Stichting NewMob, gedateerd 30 mei 2022, geadresseerd aan Gedeputeerde Staten provincie Flevoland t.a.v. de heer Rijsberman. Is het college bekend met de brief van Stichting Annemieke en Stichting NewMob?

Antwoord: Ja, het college is bekend met de brief van Stichting Annemieke en Stichting NewMob.

9. Deelt het college het standpunt van beide stichtingen dat voor beweiding in de Oostvaardersplassen, Oostvaardersveld en Nationaal Park Nieuw Land, in acht name van reeds beschreven jurisprudentie in deze schriftelijke vragen, er een aparte vergunning moet worden aangevraagd voor beweiding/begrazing?

Antwoord: De provincie ziet de brief als een handavingsverzoek en zal deze daarom ook zo behandelen. Stichting Annemieke en Stichting NewMob zijn daarover geïnformeerd. Provinciale Staten worden geïnformeerd als er een besluit is genomen.

10. Klopt het dat er geen aparte vergunningen zijn aangevraagd voor beweiding/begrazing door grote grazers, in eerder genoemde gebieden? Zo ja, waarom niet?

Antwoord: Het klopt dat er geen natuurvergunningen zijn aangevraagd voor beweiding/begrazing door grote grazers in de genoemde gebieden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij Staatsbosbeheer. De beweegredenen waarom Staatsbosbeheer geen vergunningen heeft aangevraagd voor beweiding/begrazing zijn niet bekend bij het college van Gedeputeerde Staten.

11. Is de Provincie Flevoland voornemens om het handhavingsverzoek in behandeling te nemen en ten uitvoer te brengen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zoals bij vraag 9 aangegeven zal Provinciale Staten geïnformeerd worden over de besluitvorming op dit handhavingsverzoek.